आदिवासी नागली विकास कार्यक्रम

पिक कापणी प्रयोग

नोव्हेंबर-डिसेंबर २०१९

प्रगती अभियान

नोंदणीकृत पत्ता : ‘उर्जस’, प्लॉट नं. ७, रविकिरण कॉलनी, चेतनानगर, नाशिक - ४२२ ००९.
Ph. : 0253 - 2370397; E-mail : pragati.abhiyan@gmail.com; Website : www.pragatiabhiyan.org

आदिवासी नागली विकास कार्यक्रम - २०१९

पिक कापणी प्रयोग कार्यकर्ता माहिती

फोटो

कार्यकर्त्याचे नाव	
पत्ता	
नोकरी/व्यवसाय	
संपर्क क्रमांक	
शिक्षण	
कृषी विषयक कामाचा अनुभव असल्यास त्याबाबत थोडक्यात	
नागली विकास कार्यक्रमांतर्गत स्वत:च्या शेतात नागली केली आहे का ?	
स्वत:च्या शेतात कोणत्या पध्दतीने नागली केली आहे? नविन पध्दत का जुनी पध्दत	
बँक खाते असलेल्या बँकेचे नाव	
बँक खाते क्रमांक	
बँक IFSC कोड	
सही	

मंजुरी देणार
नाव आणि सही

तपासणार
नाव आणि सही

जमा करणार
नाव आणि सही

आदिवासी नागली विकास कार्यक्रम पिक कापणी प्रयोग (नोव्हेंबर डिसेंबर २०१९)

आदिवासी विकास विभागाच्या मदतीने प्रगती अभियान संस्था नागलीचे उत्पादनात वाढ होण्यासाठी प्रयत्न करत आहे. सन २०१९-२० या वर्षात नागली समग्र आणि नागली उत्पादकता ह्या प्रकल्पांतर्गत सहभागी झालेल्या शेतकर्यांच्या शेतात उत्पादन वाढलेले डोळ्यांना दिसत आहे. या शेतकऱ्यांच्या शेतात जाऊन प्रत्यक्ष उत्पादन किती झाले हे बघण्यासाठी पिक कापणी प्रयोग करण्याचे आपण ठरवले आहे. सदर प्रयोगासाठीची माहिती खाली दिलेली आहे. या माहितीचा उपयोग करून व ठरलेल्या निकषांच्या आधारे पिक कापणी प्रयोग करावयाचे आहेत. या पिक कापणी प्रयोगाची माहिती सोबतच्या नमुन्यात भरावयाची आहे.

पिक कापणी प्रयोगासाठी लागणारे साहित्य :

- मेजरिंग टेप (३० किवा ५० मीटर)
- वजन काटा (बीम किवा स्प्रिंग काटा)
- रंगीत रिबन (३० मीटर)
- ४ खुंट्या
- धान्य वाळवण्यासाठी सुती पिशव्या
- दोन बॅग (एक कापणी प्रयोगाचे साहित्य ठेवण्यासाठी आणि दुसरी कागदपत्रे ठेवण्यासाठी)
- विळा, गोणी, घमेली

पिक कापणी प्रयोगाची कृती:

- शेतकऱ्यांचे नवीन पद्धतीने केलेल्या नागली पिकाखालील एकूण क्षेत्र मोजा
- एका पेक्षा जास्त प्लॉट असल्यास त्यातील सर्वात मोठा प्लॉट निवडावा.
- त्याची लांबी आणि रुंदी मोजा.
- शेताच्या दक्षिणेला पश्चिमेच्या कोपर्यात उभे राहून उत्तरेकडे तोंड करून उभे राहा. उजवीकडे तुमचे कापणी प्रयोगाचे क्षेत्र असेल.
- या दक्षिण-पश्चिम कोपऱ्यापासून ७ पावले शेताच्या बांधावरून लांबी व रुंदी कमी करावी आणि हे दोन्ही पॉइंट मार्क करा. (उदा. जर शेताची लांबी १२५ पावले आणि रुंदी ७४ पावले आहेत असे गृहीत धरल्यास या लांबी आणि रुंदीमधून ७ पावले कमी केल्यास मिळणारी लांबी ११८ पावले असेल आणि रुंदी ६७ पावले असेल) (१ पाउल = ०.७१ मीटर)

प्रगती अभियान
प्रगती अभियान
पत्ता : 'उर्जस', प्लॉट नं. ७, रविकिरण कॉलनी, चेतनानगर, नाशिक - ४२२ ००९.
Ph. : 0253 - 2370397; E-mail : pragati.abhiyan@gmail.com; Website : www.pragatiabhiyan.org

- आता या मार्क केलेल्या बांधापासून १० पावले लांबीपासून आणि५ पावले रुंदीपासून शेताच्या मध्ये चालत जा. हे दोन्ही अंतर ज्या ठिकाणी शेतामध्ये मिळतील, तो चौकोनाचा पहिला पॉइंट असेल.
- या पॉइंटला निशाणी (खुंटी) लावा. आता या पॉइंट पासून शेताच्या मध्ये ५ मीटर चालत जा आणि या पॉइंटला निशाणी लाऊन एका रिबीन किंवा दोरीने हे दोन्ही निशाणी लावलेले पॉइंट मार्क करा. हा आपल्याला अपेक्षित चौकोनाचा बेस असेल. या बेस पासून काटकोण आखून ५ मीटर अंतरावर निशाणी लावा. या पद्धतीने चारही कोपर्यांना ५ मीटर अंतरावर खुंटी लाऊन चौकोण आखून घ्या.
- या चौकोनाचा कर्ण ७.०७ मीटर असेल ही खात्री करून घ्या.
- या चारही खुंट्यांवर दोरी किंवा रिबीन व्यवस्थित खेचून बांधावी आणि नंतर जमिनीच्या वरती दिसेल अशी खाली सरकवून बांधावी. ही दोरी आपल्या कापणी प्रयोगाच्या प्लॉटची हद्द दर्शवेल.
- हद्दीवरील ज्या रोपाची मुळे अर्ध्याहुन अधिक कापणी प्रयोग प्लॉट हद्दीच्या आत असतील अशीच रोपे कापून घ्यावी आणि ज्या रोपाची मुळे अर्ध्याहुन अधिक कापणी प्रयोग प्लॉट हद्दीच्या बाहेर असतील अशी रोपे घेऊ नयेत.
- पूर्ण वाढ झालेले गोंडे कापून पिशवीत घ्यावे आणि लगेच वजन करावे. याच प्रयोग प्लॉटमधील जे गोंडे परिपक्व होणे बाकी असतील ते एक आठवड्यानंतर कापले तरी चालेल.
- कापलेले गोंडे ४ दिवस कडक उन्हात वाळवून घ्या आणि मळणी करून मिळालेल्या धान्याचे वजन नोंदवून घ्या.

तळटीप :

- सर्वकृती करत असतांना बॅनर लावुन फोटो /व्हिडीओ घेणे
- जर शेतकऱ्याने वेगवेगळ्या ठिकाणी नागली पिकाची लागवड केली असेल तर त्या प्रत्येक प्लॉटवर कापणी प्रयोग करावा.
- वेगवेगळे प्लॉट जर बाजु-बाजुला असतील तर त्यातील सर्वात मोठा प्लॉट घ्यावा.
- सर्व मोजणी फक्त मीटर मध्ये घ्यावी.

प्रगती अभियान, नाशिक
पिक कापणी प्रयोग (CCE) अहवाल २०१९-२०

पिकाचे नाव : नागली   वाण : हळवे ☐   निमगरवे ☐   गरवे ☐

अ.क्र.	तपशील	परिणाम
१	शेतकऱ्याचे पूर्ण नाव	
२	शेतकऱ्याच्या वडिलांचे/पतीचे नाव	
३	प्रकल्पातील UID क्रमांक	
४	गावाचे नाव	
५	ग्राम पंचायत	
६	तालुका	
७	पिक कापणी करतो आहे ते गाव वाडी/पाडा	
८	पिक कापणीची तारीख	
९	सर्व्हे क्रमांक	
१०	शेतकरी प्लॉट लागवडीची माहिती १) पारंपारिक पध्दत २) एका बाजूने रांगेत लागवड ३) दोन्ही बाजूने रांगेत लागवड	
११	शेतकऱ्यांचे एकूण नागली लागवडी खालील क्षेत्र	
१२	जी. पी. एस लोकेशन	
१३	पिक कापणी प्लॉट क्षेत्र (लांबी x रुंदी) मीटर मध्ये	
१४	पिक ५० % फुलोऱ्यात आल्याची तारीख	
१५	पिकाला पाऊस जास्त झाला असे वाटते का ?	
१६	सरासरी किती फुटवे आहेत (५ चौ.मी क्षेत्रातील सर्वात चांगले रोप निवडा व खालील माहिती द्या.)	
	१. सर्वात चांगल्या रोपाचे फुटवे किती	
	२. सर्वात चांगल्या रोपाचे उंची	
	३. सर्वात चांगल्या रोपाचे गोंड्याची संख्या	
	४. सर्वात चांगल्या रोपाचे गोंड्याला पाकळ्या	
	५. सर्वात चांगल्या रोपाचे सर्वात लांब पाकळीची लांबी सेमी.	
१७	५ चौ.मी क्षेत्रातील गोंड्यांचे कापणी करून आलेले वजन (कि.ग्रा)	
१८	५ चौ.मी क्षेत्रातील निघालेल्या ताज्या धान्याचे वजन	
१९	५ चौ.मी क्षेत्रातुन ४ दिवस वाळवून मिळालेल्या धान्याचे वजन (कि.ग्रा)	
२०	५ चौ.मी क्षेत्रातील ताज्या कडब्याचे वजन (कि.ग्रा)	

अ.क्र.	नाव	पद नाम	सही/अंगठा
		शेतकरी	
		पिक कापणी प्रयोग मित्र	
		शासकीय प्रतिनिधी	
		गावातील प्रतिष्टीत व्यक्ती	
		संस्था प्रतिनिधी	

पिक कापणी प्रयोग कसा करावा

शेत निवडा

पिक कापणी प्रयोग कसा करावा

दिशा निश्चित करा व दक्षिण – पश्चिम कोपऱ्यात उभे रहा

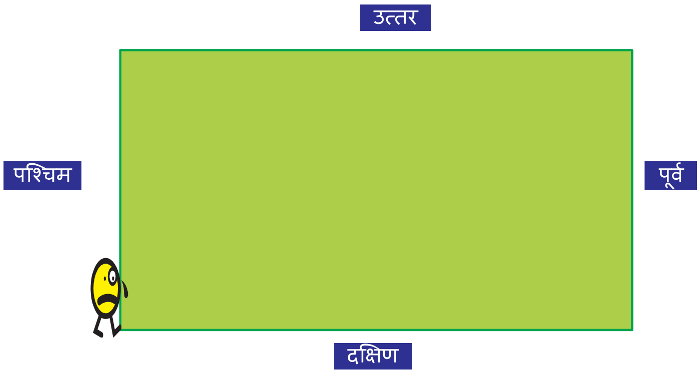

पिक कापणी प्रयोग कसा करावा

- दक्षिण दिशेची बाजू ही लांबी तर पश्चिम दिशेची बाजू ही रुंदी असे गृहीत धरावे
- शेताची लांबी रुंदी घेऊन क्षेत्र मोजून घ्या.
- आपले एक लाब पाउलाचे अंतर 0.71 मीटर असते

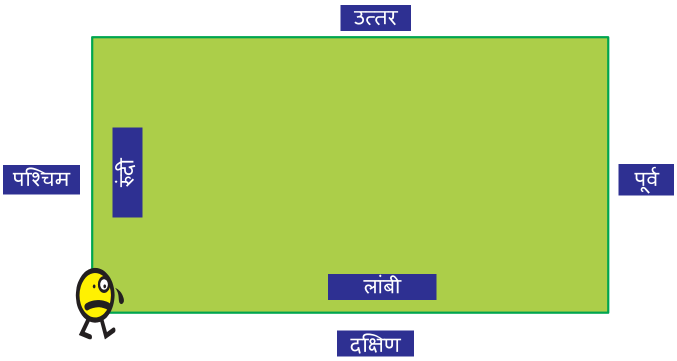

पिक कापणी प्रयोग कसा करावा

शेताच्या दक्षिण पश्चिम कोपऱ्याकडून लांबी आणी रुंदी प्रत्येकी 5 मीटरने कमी करावी

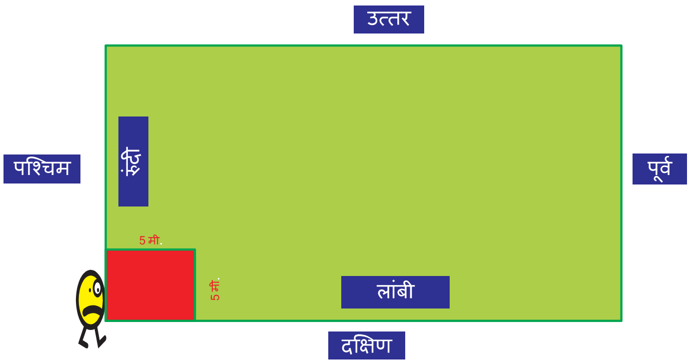

पिक कापणी प्रयोग कसा करावा

5 मी. अंतर कमी करून उरलेले क्षेत्रात आपल्याला पिक कापणी प्रयोगाचे क्षेत्र निवडायचे आहे हे लक्षात घ्या

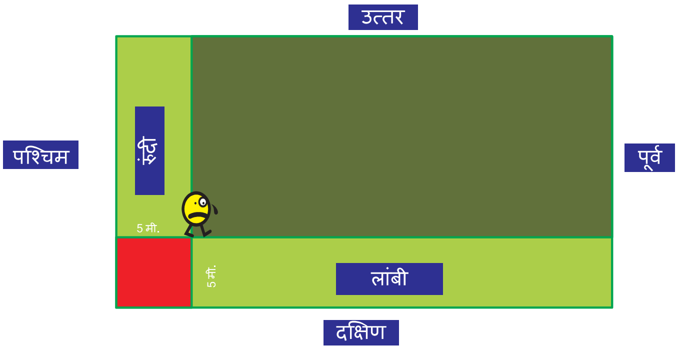

पिक कापणी प्रयोग कसा करावा

- आता लांबीकडून 3.5 मीटर (७ पाउल) शेतामध्ये जा
- तसेच रुंदिकडच्या बाजूने 7 मीटर म्हणजे १० पाउल शेतामध्ये जा.
- हे दोन्ही बिंदू ज्या ठिकाणी येईल ते आपला पिक कापणी प्रयोग करावयाच्या चौकोनाचा पहिला पॉइंट असेल

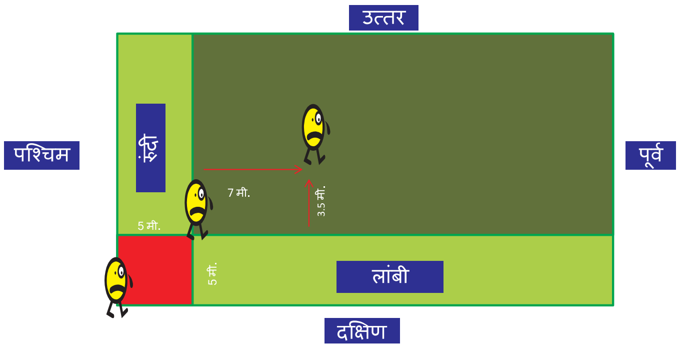

पिक कापणी प्रयोग कसा करावा

- चौकोनाचा पहिला पॉइंट निश्चित नंतर त्या पासून सरळ 5 मीटर अंतरावर शेतामध्ये दुसरा पॉइंट निश्चित करा.
- या दुसऱ्या पॉइंट पासून काटकोनात सरळ 5 मीटर अंतरावर शेतामध्ये तिसरा पॉइंट निश्चित करा.
- या तीसऱ्या पॉइंट पासून काटकोनात सरळ 5 मीटर अंतरावर शेतामध्ये चौथा पॉइंट निश्चित करा.

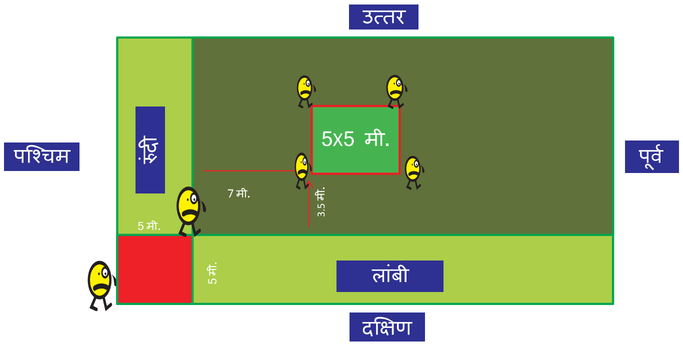

पिक कापणी प्रयोग कसा करावा

- चार पॉइंट निश्चित झाल्यानंतर त्या चारही पॉइंट वर खुंट्या रोऊन चौकोन आखून घ्या .
- या चौकोनाचा कर्ण 7.7 मीटर आहे याची खात्री करा.
- चौकोनाच्या चारही खुंट्याना रिबीन खेचून बांधून घ्या
- ही रिबीन चौकोनाची म्हणजे पिक कापणी प्रयोगाच्या चौकोनाची हद्द दर्शवते.

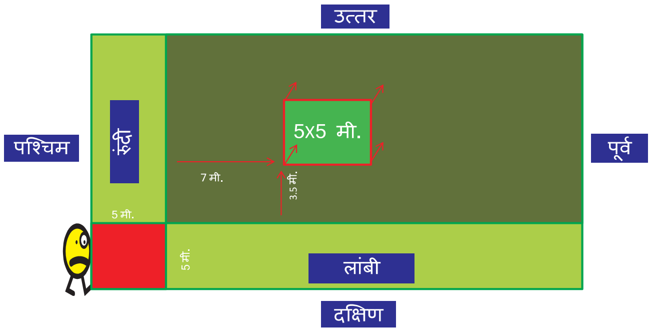

पिक कापणी प्रयोग कसा करावा

- या चौकोनात असलेल्या पिकाची कापणी करावी
- गोंडे कापून त्याचे वजन करून नोंद घ्यावी.
- कडबा कापून त्याचे वजन करून नोंद घ्यावी.
- गोंड्याच्या धान्याचे वजन करून नोंद घ्यावी.
- एक कोणत्याही हाताला लागणाऱ्या रोपाचे वैशीष्टे नोंदवून घ्यावे.

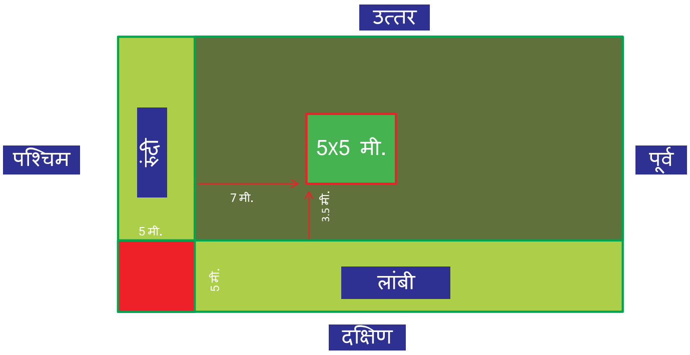

नोंदी घेणे आणी माहिती पत्रक

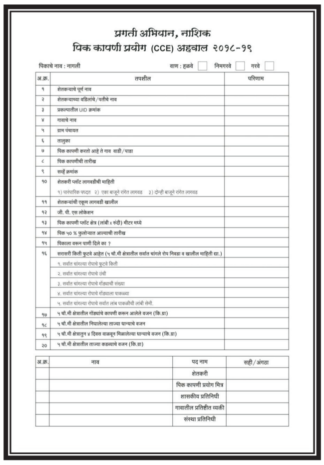

प्रगती अभियान, नाशिक
पिक कापणी प्रयोग (CCE) अहवाल २०१८-१९

पिकाचे नाव : नागली   वाण : हळवे ☐ निमगरवे ☐ गरवे ☐

अ.क्र.	तपशील	परिणाम
१	शेतकऱ्याचे पूर्ण नाव	
२	शेतकऱ्याच्या वडिलांचे/पतीचे नाव	
३	प्रकल्पातील UID क्रमांक	
४	गावाचे नाव	
५	ग्राम पंचायत	
६	तालुका	
७	पिक कापणी करतो आहे ते गाव वाडी/पाडा	
८	पिक कापणीची तारीख	
९	सर्व्हे क्रमांक	
१०	शेतकरी प्लॉट लागवडीची माहिती १) पारंपारिक पध्दत २) एका बाजूने रांगेत लागवड ३) दोन्ही बाजूने रांगेत लागवड	
११	शेतकऱ्यांची एकूण लागवडी खालील	
१२	जी. पी. एस लोकेशन	
१३	पिक कापणी प्लॉट क्षेत्र (लांबी x रुंदी) मीटर मध्ये	
१४	पिक ५० % फुलोऱ्यात आल्याची तारीख	
१५	पिकाला वरून पाणी दिले का ?	
१६	सरासरी किती फुटवे आहेत (५ चौ.मी क्षेत्रातील सर्वात चांगले रोप निवडा व खालील माहिती द्या.)	
	१. सर्वात चांगल्या रोपाचे फुटवे किती	
	२. सर्वात चांगल्या रोपाचे उंची	
	३. सर्वात चांगल्या रोपाचे गोंड्याची संख्या	
	४. सर्वात चांगल्या रोपाचे गोंड्याला पाकळ्या	
	५. सर्वात चांगल्या रोपाचे सर्वात लांब पाकळीची लांबी सेमी.	
१७	५ चौ.मी क्षेत्रातील गोंड्यांचे कापणी करून आलेले वजन (कि.ग्रा)	
१८	५ चौ.मी क्षेत्रातील निघालेल्या ताज्या धान्याचे वजन	
१९	५ चौ.मी क्षेत्रातुन ४ दिवस वाळवून मिळालेल्या धान्याचे वजन (कि.ग्रा)	
२०	५ चौ.मी क्षेत्रातील ताज्या कडब्याचे वजन (कि.ग्रा)	

अ.क्र.	नाव	पद नाम	सही/अंगठा
		शेतकरी	
		पिक कापणी प्रयोग मित्र	
		शासकीय प्रतिनिधी	
		गावातील प्रतिष्टीत व्यक्ती	
		संस्था प्रतिनिधी	

प्रगती अभियान

नोंदणीकृत पत्ता : 'उर्जस', प्लॉट नं. ७, रविकिरण कॉलनी, चेतनानगर, नाशिक – ४२२ ००९.

Ph. : 0253 - 2370397; E-mail : pragati.abhiyan@gmail.com;
Website : www.pragatiabhiyan.org

अंतर्गत उपयोगासाठी